

ALCALDES VALENCIANS

Sí a la TV3

L'Institut de Cinema i Televisió de la Universitat de València ha encarregat una enquesta, sobre distints aspectes dels mitjans de comunicació, que han respost 255 alcaldes del País Valencià. Heus-ne ací els resultats, uns resultats que poden sorprendre.

Jeroni Castelló

Les declaracions de Felipe González sobre el desig de protagonisme d'alguns «juanes» com a excusa —insuficient per a ell, no cal dir-ho— que impulse la creació de la televisió valenciana són greus. Poc importa si són literals o si es van produir en un context que les pogué arribar a excusar. Són greus perquè no han estat les úniques que s'han dit al nostre país —procedents de polítics del govern central— en el mateix sentit. I són greus perquè semblen deixar la voluntat política del partit que va aconseguir la majoria en les darreres eleccions, al País Valencià, ratificada per les Corts autònomes, en mans de la voluntat personal d'uns senyors que

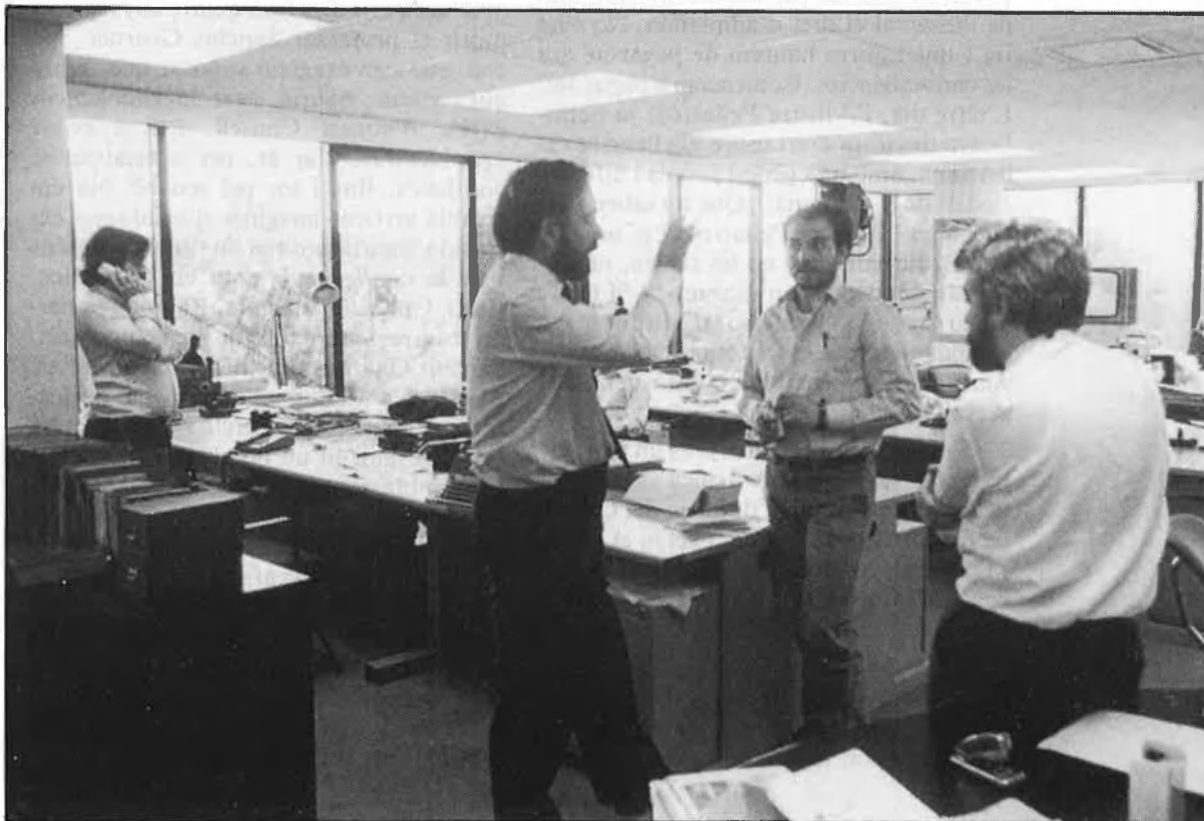
a Madrid mantenen aturat tot el projecte perquè, a ells, els sembla «massa car», un capritx «insolidàriament forçat des de la perifèria».

Són igualment greus, i van dirigides a un punt idèntic, les frases que feien referència a la recepció de la TV3 al País Valencià, responsabilitzant-ne alguns «companeros alcaldes» que permeten la instal·lació de repetidors en les seues poblacions. Amagada, sota una capa de vel·lèitats personals, queda la urgència d'un projecte la importància del qual per a situar-nos lingüísticament i culturalment en un mínim intent de normalitat ha estat reconeguda, en primer lloc, pels representants del PSOE en totes les institucions valencianes.

Mentre els pressupostos de la Generalitat d'enguany obliden i ridicu-

litzen la partida destinada a la TVV —enfront del text del Pla Econòmic Valencià—, mentre el Constell gasta diners destinats a aquest fi en la xarxa de reemissors de RTVE, mentre el projecte de televisió valenciana ja es considera perdut, des de les mateixes instàncies que el van aprovar i el van impulsar, mentre es persegueix per totes les vies els col·lectius que s'atreveixen a instal·lar repetidors que faciliten l'arribada de les ones de la TV3, el cap de l'executiu del govern espa-

DOMÈNEC UMBERT

DOMÈNEC UMBERT

MEDIOS	SI	NO	OTRO
Multimedios (Cine, TV, Radio)	1	2	3
Cine (Valencia)	1	2	3
Radio (Valencia)	1	2	3
Televisión (Valencia)	1	2	3
Televisión (Alacant)	1	2	3
La TDT (Alacant)	1	2	3

Model de l'enquesta passada

nyol tracta l'única eixida possiblement seriosa per fer creïble una gran part de la política cultural i lingüística impulsada pel seu partit com un capritx personal.

No és, però, un cap o uns membres d'un govern autònom qui està per la TVV. No són només uns col·lectius d'escasses localitats els qui treballen o es mostren d'acord amb l'extensió de la visibilitat de la TV3 al País Valencià. Heus ací els resultats d'una enquesta que podria sorprendre.

L'estudi encomanat per l'Institut de Cinema i Televisió, efectuat per les empreses Dup-Tres, SL, en l'àmbit del treball de camp, i Càlcul de Tesi, SA, pel que fa a la gravació i a la tabulació de les mostres, recull l'opinió de 255 alcaldes de totes les comarques catalanoparlants. Els representants dels municipis inclosos en el treball suposen una població de 2.492.559 habitants, és a dir, el setenta-set per cent de tots els habitants d'aquestes comarques, segons l'últim

cens de població, referit a l'1 de març de 1981, i el 68,35 per cent de la població total del país, 3.646.765 habitants.

El treball de camp es va fer al llarg dels mesos de juny i juliol d'enguany —llevat de cinc entrevistes, realitzades posteriorment—. Tots els qüestionaris han estat confeccionats per un equip d'enquestadors, mitjançant entrevistes personals amb cada alcalde. El percentatge de negatives de contestació ha estat pràcticament nul, fet que demostra un elevat grau de sensibilització davant el tema.

El nombre d'entrevistes dutes a cap ha permès de poder treballar, a nivell total, amb un marge d'error de mostreig inferior al 4 per cent, i amb un marge de confiança del 95,5 per cent.

En l'entrevista s'ha treballat amb un qüestionari estructurat en vint preguntes tancades i cinc obertes. Entre aquestes hi ha, per exemple, el grau d'informació dels ciutadans, els diaris i les revistes més llegits, l'opinió sobre el temps que les emissores de ràdio a la TVE emeten en català, la conveniència que arriben al municipi les emissions de la TV3, la urgència del projecte de televisió valenciana i la llengua en què aquesta hauria d'emetre, etc.

S'hi ha tractat d'analitzar, per tant, els hàbits, la situació real i les necessitats dels valencians, tant pel que fa a la generació o a la producció d'informació, com respecte a la seua recepció i el seu consum, a través dels seus representants a nivell local.

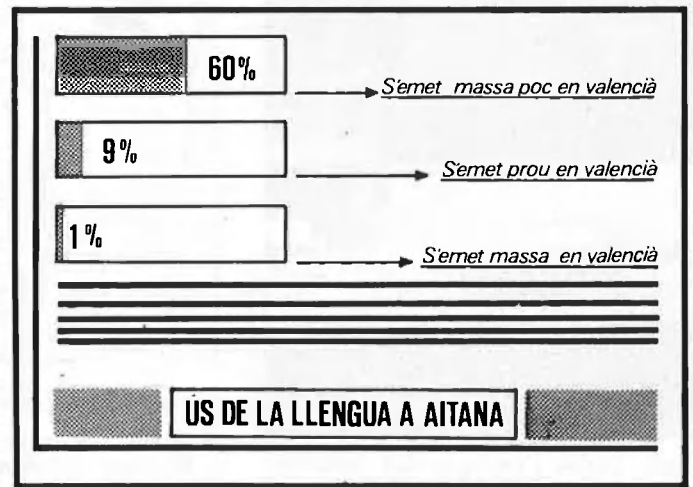
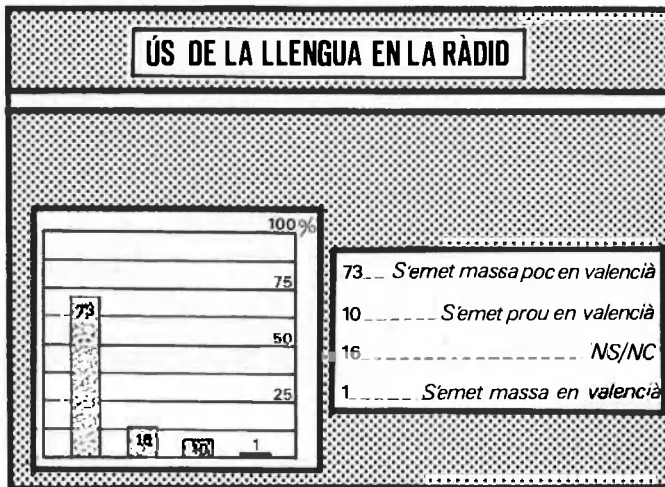

DOMÈNEC UMBERT

Cal dir, finalment, que a l'hora de seleccionar els municipis a entrevistar, s'han elegit preferentment els més grans. Això permet de poder concedir un alt grau de representativitat a la mostra, a través del nombre d'habitants reflectits.

respon a la regió de Castelló un 60 per cent, un 76 per cent a la de València, un 78 per cent a la d'Alcoi-Gandia i un 83 per cent a la d'Alacant. Aquest percentatge és del 86 per cent entre els ajuntaments amb majoria del PSOE i baixa al 54 % entre els de majoria d'AP.

joria d'alcaldes que creuen que la programació és insuficient (54 %) i que emet massa poc en valencià (60 %); el 9 per cent diu que ja emet prou en aquest idioma i, igual que en la ràdio, hi ha dos alcaldes que pensen a Aitana hi ha massa temps en valencià (no arriben ni a l'1 per cent).

Emissores de ràdio i TVE, ¿com?

En l'apartat de ràdio, la majoria dels alcaldes demanen més emissions en català. El 73 per cent dels entrevistats opinen que «s'emet massa poc en valencià», un 10 per cent considera que «s'hi emet prou» i només dos alcaldes es pensen que «s'hi emet massa» (no suposen ni l'1 per cent del total). El 16 per cent no ha contestat la pregunta.

Curiosament, el percentatge de partidaris de la ràdio en valencià va creixent del nord al sud del país. Cor-

Pel que fa a Aitana, els resultats resulten ben curiosos, o no tant si atenem a la trajectòria del centre de RTVE a València i els resultats que ofereix quotidianament. Els alcaldes que en veuen les emissions cada dia no arriben a la meitat: el 47 per cent del total. Més d'una quarta part no la veuen «mai o quasi mai» (28 %), i els restants la veuen esporàdicament. Això contrasta, evidentment, amb les dades d'audiència que, de tant en tant, ofereix l'ens pel que fa al nostre país.

Malgrat això, hi ha una clara ma-

Per regions, aquest percentatge mitjà del 64 per 100 es distribueix de la següent manera: Castelló, 48 per cent; València, 63; Alcoi-Gandia, 68, i Alacant, 61 per cent. I, per partits: PSOE, 69 per cent; CP, 37; PC, 78, i d'altres, 58 per cent.

D'altra banda, tots els enquestats saben perfectament que en totes les altres comunitats autònomes amb llengua pròpia no-castellana, TVE emet en l'idioma propi: gallec a Galícia, basc a Euskadi i català a Catalunya i a les Illes. El 91 % afirma ser-ne conscient.

JOSEP TORRAS I BAGES

**L'ESGLÉSIA
I EL
REGIONALISME**

i altres textos (1887-1899)

Biblioteca
dels Clàssics del
Nacionalisme Català

12

NOVETAT

ELS CLÀSSICS DEL NACIONALISME CATALÀ

La construcció torrasiana presenta una indisociabilitat total entre Catalunya i l'Església catòlica.

A cura de Joan Lluís Pérez Francesch

Biblioteca dels Clàssics del Nacionalisme Català

ÉS UNA INICIATIVA CONJUNTA
D'EDICIONS DE LA MAGRANA / DIPUTACIÓ DE BARCELONA

Distribució de la mostra; nivell total

	Castelló	València	Alcoi-Gandia	Alacant	TOTAL
Municipis	84	135	129	45	393
Entrevistes	67	71	81	36	255
% mostreig	79'8	52'6	62'8	80'0	64'9
Error de mostreig	5'53	8'20	6'80	7'53	3'72

Un sí masslu a la TV3

En un primer apartat de recepció, lògicament és Castelló la regió on més i millor arriben les emissions de la TV3. Enfront d'una mitjana del 23 per cent de municipis que la reben (bé, regular o malament), a Castelló aquest percentatge puja fins al 76 per cent; d'aquestes poblacions poc més de la meitat afirmen que reben bé el senyal, fet que només es dona en un 3

contesten directament a la pregunta: «¿Creu vosté que hauria d'arribar»? Els restants, fins als 224, són els 102 alcaldes que diuen ser partidaris que arribe la TV3 en perfectes condicions tècniques. 14 no voldrien que aquest canal arribés al seu poble i 17 no es defineixen. Aquests resultats són ben il·lustratius d'un sentiment generalitzat arreu del país. I convé no perdre'ls de vista a l'hora de tractar el tema, des de qualsevol instància.

Televisió Valenciana, en català

Tocant a la Televisió Valenciana —TVV—, els responsables del qüestionari van incloure-hi dues preguntes sobre el tema. D'una banda, la primera, per mesurar el grau d'urgència de cara a assolir-ne el funcionament efectiu. De l'altra, la segona, per estudiar les preferències pel que fa a la llengua a utilitzar en aquest ja llunyà segon canal.

Així, una fortíssima majoria dels alcaldes són partidaris de l'engegament immediat de la TVV. La pregunta era tancada i tenia dues opcions de resposta. Heus-ne ací els resultats a nivells globals: «TVV ja», el 86 per cent. «TVV més avant», el 10 per cent. NS/NC, el 4 per cent. Aquesta distribució no varia gran cosa si l'anàlitzem per partits. Pel que fa a les regions, hi ha una petita dife-

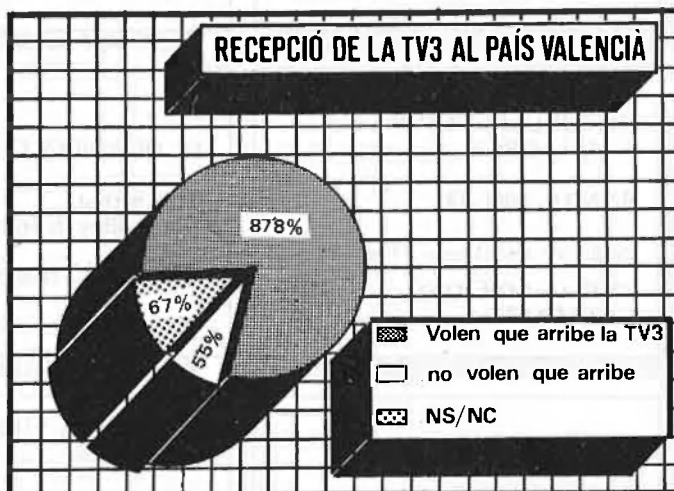
DOMÈNEC UMBERT

per cent dels municipis de la regió de València i en el 2 per cent dels d'Alcoi i Gandia. Pel que fa a la regió d'Alacant, no hi ha cap municipi on arribe bé el senyal.

Dels 255 alcaldes entrevistats, 224 afirmen ser partidaris que al seu municipi es pugui veure la TV3, és a dir el 87,8 per cent. Una part d'ells —122— es manifesten ja en aquest sentit en el moment de contestar la pregunta de si la TV3 arriba al seu municipi. Són els que no la reben i

No s'observen diferències significatives en les distribucions d'aquests percentatges entre les quatre regions en què l'enquesta divideix el país.

Tornant al nivell poblacional, si considerem els 224 alcaldes partidaris de la TV3 pel nombre d'habitants de cada municipi que representen, obtindrem un total de 2.070.000 habitants «representats», és a dir, el 83 per cent de la població «enquadrada», i més de la meitat de la població total del País Valencià, incloses les comarques castellanoparlants.

224 alcaldes són partidaris de rebre la TV3.

rència a favor de Castelló. Castelló: 90 per cent partidaris de la TVV ja; València, 79 per cent; Alcoi/Gandia, 86 per cent, i Alacant, el 89 per cent.

Encara en aquest apartat del qüestionari, hi havia una pregunta que demanava l'opinió de cada alcalde sobre la llengua en què hauria d'emetre la TVV. Es tractava d'una qüestió tancada i graduada, que recollia totes les possibilitats de resposta, des de «sempre en valencià» fins a «sempre en castellà», passant per «preferentment en valencià», «igual» o «preferentment en castellà».

Els resultats es decanten decididament cap al català com a llengua pròpia de la TVV. Molt més de la meitat dels alcaldes (el 63 per cent) estan pel català com a llengua única o preferent, enfront d'un 30 per cent, que demana «valencià i castellà igual»,

NOVETATS EN LLIBRES

MAREMAR

Josep Piera
L'Escorpi/Poesia, 94, 64 pàgs.

El mar com a retorn a les arrels, en aquest nou llibre d'un dels nostres poetes més creatius.

Edicions 62

ELS QUADERNS DE LA DONA D'EN MARC

Anònim

«La Cuca al Cau», 114 pàgs. Per fi la Marqueta se'ns destapa i ens explica les seves memòries. Tot això ben amanit en un cap de setmana del gener passat.

EL LLAMP

UN ESTRANY AL JARDÍ

Pere Calders
Ales Esteses, 26

El darrer Calders, el més ric, el més subtil.

EDICIONS DE LA MAGRANA

QUADERN DE BONAIRE

Vicent Andres Estellés

Un nou i extraordinari llibre de prosa. Segons Parcerisas, «Estellés converteix aquí l'escriptura, en especial l'evocació paisatgística, en un goig dels sentits.»

EDITORIAL EMPÚRIES

HISTORIA I CULTURA A MALLORCA

RANDA, núm. 18

Dirigida per Josep Massot i Muntaner.

CURIAL EDICIONS CATALANES

EL QUADERN DE JÚLIA

Rosa Serrano
Tercer llibre de lectura

GREGAL LLIBRES

DICCIONARI CASTELLÀ-CATALÀ

Els diccionaris de l'Enciclopèdia. De venda en llibreries.

ENCICLOPEDIA CATALANA

MITOLOGIA VÍKINGA Déus i herois

Brian Branston

Mites i llegendes d'Odin, Thor, Loki, dels déus i herois de la vella Europa, les seves aventures, les seves lluites... Magníficament il·lustrat a tot color.

BARCANOVA

STRESS

Anònim

«La Cuca al Cau», 208 pàgs. Nou títol de l'única col·lecció eròtica catalana. Divuit relats eròtico-negres que faran caure la bava de plaer i luxúria a sadomasoquistes i personal afí. No apte per a «milícies» i bestiar semblant.

EL LLAMP

L'ILLA DE MAIANS

Quim Monzó
Col·lecció Mínima de Butxaca, núm. 18.

Aquest és el tercer llibre de contes que l'autor publica a Quaderns Crema.

EDICIONS DELS QUADERNS CREMA

FITXA TÈCNICA

- **Població:** 393 alcaldes de la zona catalanoparlant del País Valencià.
- **Mostra:** 255 alcaldes.
- **Error de mostreig:** $\pm 3'72\%$ (marge de confiança: 95'5 %).
- **Treball de camp:** Efectuat per Dup-Tres, S. L., Recerca Econòmica i Social, de València, durant juny, juliol i octubre de 1985, i per entrevista personal.
- **Gravació i tabulació:** Efectuat pel Centre de Càlcul de Tesi, S. A., de Gandia, amb el sistema Barbru.

El fet de rebre TV3 implica l'exigència del monolingüisme —en català— de la futura TVV.

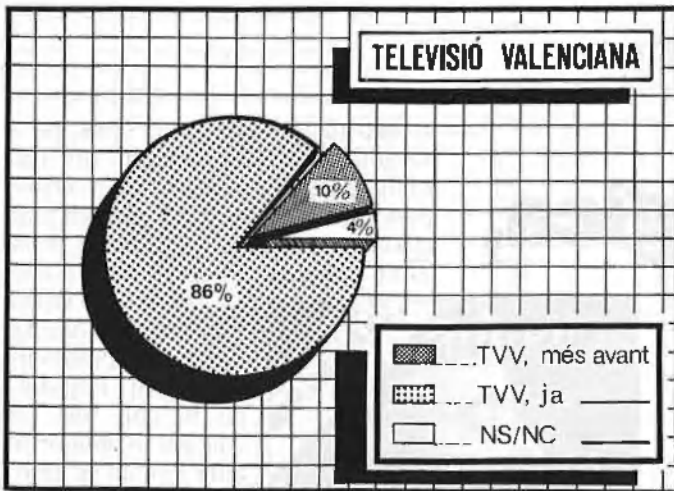
un 3 per cent, «predominantment en castellà», i cap «castellà únicament». El 4 per cent no contesta.

Per partits, també en aquest cas és AP el que mostra més aprensions envers la llengua del país, i Castelló, per regions, és la que presenta un percentatge de partidaris del català com a llengua única de la TVV significativament superior a la mitjana de tot el País Valencià (43 per cent, enfront del 25 per cent).

Finalment, en les conclusions que es poden desprendre de l'enquesta, respecte a la relació entre TV3 i TVV, a partir de la variable «recepció de TV3» i «desig de recepció de TV3», comparada a la «TVV ja» o «més avant», d'una banda, i «llengua de la TVV» de l'altra, el fet de rebre la

LLIBRERIA TRES I QUATRE

Pérez Bayer, 11. Tel. 352 91 10. 46002-València

DOMÈNEC UMBERT

TV3 en condicions acceptables (situació més accentuada a Castelló) no implica en absolut més desinterés pel que fa a la creació d'una televisió valenciana. Així, trobem un 86 per cent dels interessats a rebre la «TVV ja» dels qui reben TV3 bé o regular, enfront del 85 per cent, que no la reben o la reben malament.

És el mateix cas que els interessats a rebre la TV3 en condicions acceptables: si hi ha correlació entre el desig de veure TV3 i TVV, aquesta és positiva, en contra de l'opinió d'alguns destacats líders polítics valencians, que, oportunament, van argüir que el fet de rebre la TV3, i de deixar que pogués arribar en bones condicions arreu del nostre país, suposaria el retard de la TVV, perquè, per a la gent, «amb la primera ja n'hi hauria prou».

D'altra part, el fet de rebre o de desitjar rebre la TV3 implica —tam-

bé— un major interès en la defensa del valencià com a llengua exclusiva de la TVV: el 72 per cent dels que reben TV3 voldrien una televisió valenciana monolingüe, o preferentment en valencià; aquest percentatge baixa, no tan curiosament, al 60 per cent en el cas dels alcaldes que no reben la TV3.

Dels que desitgen rebre la TV3 en bones condicions el 63 per cent són partidaris de la televisió valenciana totalment o preferentment en valencià, percentatge que es redueix ostensiblement al 48 per cent entre els que no desitgen que els arriben les emissions de TV3 i entre els que no opinen.

Aquestes són les opinions d'una ampla representació dels alcaldes del País Valencià. Unes opinions que caldria tenir en compte, per exemple, a l'hora d'exigir el desbloqueig de la tramitació del permís per a constituir l'ens RTVV, o a l'hora d'exigir responsabilitats polítiques entre els qui han permès que aquesta «gran broma», insassolible des de les premisses polítiques que mouen els impulsors, davant d'un no des de Madrid, haja arribat tan lluny, s'haja materialitzat en diners gastats, partides pressupostàries, infraestructures, professionals treballant-hi, etc.

O a l'hora de començar a donar facilitats legals, perfectament justificades d'acord amb tota la legislació europea comunitària en tal sentit, als col·lectius que treballen perquè la TV3 arribe al País Valencià en condicions més òptimes. O a l'hora de les discussions i les negociacions entre el Consell Assessor de RTVE al País Valencià i els responsables de l'ens a Madrid, quant a augment de programació, quant a la llengua d'emissió. Caldria tenir-les en compte en tots aquests —i més— casos. □

DOMÈNEC UMBERT